

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Quid sentiat Caietanus. c. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

Caietanus vero in hoc articulo. §. Circa tertiam, contrarium docuisse videtur. Duo enim assertivum est, solui posse euidenter rationes omnes contrarias intra limites ipsius Theologiae, ac proinde non solum ex propositionibus creditis, sed etiam euidenter scitis ad eas responderi, non quidem positivae, sed negativae. Pro cuius explicatione notat, dupliciter posse dilui euidenter rationes contrarias. Primum negativae, non quia habeatur euidentia de opposita propositione, sed quia euidentis sit id, quod assumitur in argumento, non convincere intellectum ad sui assensum. Veluti in exemplo posito a Durando, negari potest illa maior propositio, in omni natura, ubi est distinctio personarum, est etiam essentia; quod non appareat, quomodo univertum verum sit, quod in ea dicitur. Deinde dilui potest aliquod argumentum euidenter positivae, quia euidenter constat veritas contradictoriae eius, quod assumitur. Vt si in eodem exemplo appareret veritas maioris propositionis, scilicet in aliqua natura singulari sunt plures personae, & hoc posteriori modo nequeunt dissolui omnia argumenta contra mysteria nostra fidei: quia ut bene probat Durandus ipsum mysterium euidentia haberetur. Nihil ergo aliud docere voluit Caietanus cum dixit Theologum suo muneri non satisfacere, nisi argumenta euidenter dissolvat, quam Theologum bene instructum euidenter negativae argumenta dissolvere, eo ipso, quod non cogitur ad assensum assumptae propositionis, neque per dubitationem ad vera sententia mouetur.

Ex quo infert Caietanus eos decipi, qui putant rationes factas contra fidem nostram non euidenter, sed obscure dissolui posse. Est enim differentia, inquit ille, inter probationem alicuius propositionis, & solutionem argumenti contrarii; quod, ut probatio sit euidentis, debet assumere propositiones, de quibus non solum non constet falsas esse, sed earum etiam veritas euidentis sit, ut ex ipsis sequatur assensus conclusionis euidentis positivae: ut autem solutio argumenti contrarii sit euidentis, satis est, si aliquid negetur, cuius veritas non appareat, quae convincat intellectum ad assensum. Et namque, cui non apparet aliquid, ex quo assentiat, sed potius contrarium credit, etiam si obscure credat, euidentis est argumentum illud efficaciter non probare. Veluti si quis neget, alia esse paria, & alius ei velit id probare ex certo numero, quem prohibito assumit, si ei non appareat vera hae propositio assumpta, euidentis erit negativae huiusmodi argumentum dissolui, hoc est, nihil probare. Ceterum, ut euidenter probeatur numerus par, oportet assumere propositiones, quae euidentem gignant assensum. Quare opinio Caietani recte intellecta sententiae Durandi non adversatur: ille namque solum loquitur de euidentia positivae, quam in solutione argumentorum non concedit Caietanus: hic vero loquitur de euidentia negativae, ut explicata est, quam non negaret Durandus.

Alterum, quod docet Caietanus, est, posse nihilominus aliqua saltem argumenta dissolui, euidenter positivae ex eo, quod euidenter scitur oppositum eius, quod assumitur in argumento: ut

Vaquez in 1. part. 1. m. 1.

si aliquis argumentetur contra mysterium Eucharistiae, quod accidentia in eo non possint esse sine substantia: quia ipsorum esse, & natura est inesse: hoc argumentum euidenter positivae solui potest, quia in bona philosophia euidenter notum est, essentiam accidentium non esse actualem existentiam in substantia, sed solum aptitudinem, & ordinem ad inherendum: & ita negari potest assumptum cum euidentia contrariae propositionis: quod tamen non fiet in aliis argumentis solvendis. Addit etiam Caietanus, hunc modum respondendi euidenter positivae ad Theologum pertinere, ut Theologus est, etiam si solutio argumenti ex principiis philosophiae desumpta sit: Theologia enim aliena principia facit propria, dum videtur ministerio aliarum facultatum ad defensionem propriae doctrinae: qua de causa haec principia appellat ipse Theologica ministerialiter.

CAP. V. III.

Probabilior sententia.

Haec sententia Caietani, excepta posteriori eius parte, mihi probatur: atque adeo in univertum existimo, nullum argumentum, quod directe pugnet contra mysterium, quatenus fidei articulus est, solui posse euidenter positivae, sed solum negativae. De solutione euidentis negativae satis in explicatione sententiae Caietani dictum est: de euidentis autem positivae haec nostra sententia, nunc probatur quia si aliquod argumentum euidenter positivae dilueretur, quod directe contra mysterium pugnaret, haberetur euidentia ipsius mysterij, ut optime convincit ratio Durandi. Dixi argumentum, quod directe pugnaret contra mysterium, quia argumenta, quae pugnant ex consequenti, directe vero contra aliquid naturale, quod supponit articulus, non solum aliqua, sed omnia euidenter positivae solui possunt: & in hoc sensu vera esset sententia Caietani. Huiusmodi est argumentum illud allatum contra mysterium Eucharistiae, non enim pugnat directe contra articulum, qui in eo solum consistit, quod accidentia post verba rite prolata sine subiecto nunc maneat: argumentum vero directe non probat non ita manere accidentia, sed consequenter id deducere content ex eo, quod ita fieri nequeat, atqui hoc fieri posse, non est articulus fidei sola revelatione notus, sed aliquid, quod naturali ratione cognosci potest, & necessario supponitur ad articulum. Simile esset argumentum, si quis probare vellet contra articulum resurrectionis, & ad hoc probandum assumeret, animam esse mortalem, & ad praeteritum non esse potentiam. Hoc enim argumentum euidenter positivae solui posset, quia directe non pugnat contra ipsum articulum, qui solum consistit in eo, ut futura sit resurrectio.

Denique falso asseruit Caietanus ad Theologum, prout Theologus est, pertinere huiusmodi argumentum, quod indirecte pugnat contra mysterium, solvere euidenter positivae: id enim Theologus facit, quatenus philosophus est. Neque enim principia philosophiae sunt propria Theologo, nisi quando cum articulis fidei miscetur ad inferendam aliquam conclusionem: tunc autem ea ex philosophia accipit, quia Theologia philosophiae quodammodo subalternatur, ut supra disp. 7. cap. 5. dictum est. At vero quando

E

Theolo.

Theologiae
quodam ar.
gum. & a sol.
uit euidenter
positivae.

Nullum ar.
gum. nunc
euidenter
positivae sol.
uit Theolo.
gus.

Quando
principia
philosophiae
sunt propria
Theologo.